

පිටකත්‍රය පයඝාය නාම සංග්‍රහය

අතිපුජ්‍ය කොටනෙළුවේ චන්ද්‍රජෝති නාහිමි

දෙසනා සාසනකථා, හෙදං තෙසු යථාරහං
සික්ඛාප්පභාණ ගම්භීර, භාවඤ්ච පරිදීපයෙ

පරියත්ති හෙදං සම්පත්තිං — විපත්තිං වාපි යං යහි.
පාපුණාති යථා හික්ඛු — තම්පි සඛිඛං විභාවයෙ

(දිසතිකායවිධකථා 14 වෙනි පිට)
(සමන්තපාසාදිකා 10 වෙනි පිට)

මුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද ශ්‍රී සද්ධර්මය කොටස් තුනකට බෙදී ඒ කොටස් තුනට සුදුසු පරිදි නම් තබා “ ත්‍රිපිටකය,” “ තුන්පිටකය,” “ පිටකත්‍රය,” යනු වශයෙන් ව්‍යවහාර කරන බව ප්‍රසූත කරුණකි. මෙකී පිටක නාමයට අමතරව ඒ ඒ එක එක පිටකයට තවත් වෙන වෙන නාම ව්‍යවහාරයන් ශාසනිකයන් අතර පැවැතුණු බව ප්‍රකාශ කිරීම මේ ලිපියෙන් අදහස් කෙරේ. “ දෙසනා ” යන්නෙන් නිම වන වචන තුනකින් ද තුන් පිටකය හඳුන්වනු ලැබේ. ඒ මෙසේයි :— ආණාදේසනා, වොහාරදේසනා, පරමත්ථදේසනා කියායි. ආණාදේසනා — විනය පිටකයයි. වොහාරදේසනා — සුත්තන්ත පිටකයයි. පරමත්ථදේසනා — අභිධම්ම පිටකයයි. “ සාසන ” යන්නෙන් නිමවන වචන තුනක් ද ත්‍රිපිටකය හඳුන්වන්නට යොදගෙන ඇත, ඒ මෙසේයි. “ යථාපරාධ සාසන, යථානුලොම සාසන, යථාධම්ම සාසන ” කියායි. යථාපරාධ සාසන නම් වන්නේ (හික්සුන් කළ කළ වරද අනුව පැනවූ ශික්ෂාපදවලින් යුත්) විනය පිටකයයි. යථානුලොම සාසන නම් වන්නේ (ලෙවිහි එන ව්‍යවහාරවලට අනුව දෙසු) සුත්තන්ත පිටකයයි. යථාධම්ම සාසන නම් වන්නේ (ධර්ම පුඤ්ජයන් කෙරෙහි ආත්මත්වයෙන් ගත් අදහස්වලට පටහැනි) අභිධර්ම පිටකයයි. ‘ කථා ’ යන්න අගට එන නම් තුනක් ද තුන් පිටකයට පිළිවෙලින් ඇත. ඒ මෙසේයි. “ සංවරාසංවර කථා, දිට්ඨිචිති වෙඨන කථා, නාම රූප පරිච්ඡේද කථා ” කියායි. මේ ත්‍රිපිටකය “ සික්ඛා ” යන්නෙන් නිම වන වචන තුනකින් ද පැවසේ. ඒ මෙසේයි. “ අධිසීල සික්ඛා, අධිවිත්ත සික්ඛා, අධිපඤ්ඤා සික්ඛා ” කියායි. මේ එක පිටකයක ඇසුරෙන් සිදුවන ක්ලේශ ප්‍රභාණයන් වශයෙනුත් නම් තුනක් ලැබේ. විනය — චිතික්කල්පපභාණ නම්. සුත්තන්තය පරිසුච්චානප්පභාණ නම්. අභිධර්මය අනුසයප්පභාණ නම්. තවද විනය—දුච්චිත සංකිලෙස්ප්පභාණ ’ කියාත් සුත්තන්තය—තණ්භා සංකිලෙස්ප්පභාණ කියාත්, අභිධර්මය දිට්ඨිසංකිලෙස්ප්පභාණ කියාත් ප්‍රකාශිතයි. කෙලෙස්වල තදභිඤ්ඤා වික්ඛම්භනප්පභාණ සහ සමුච්චේදප්පභාණ සඳහාත් මේවා උපකාර වන බව කියා තිබේ. සීලය ව්‍යතික්‍රමයටත්, සමාධිය පරිසුච්චානයටත්, ප්‍රඤ්ච අනුගයවලටත් විරුද්ධයි. ප්‍රභාණ දක්වා තිබෙන්නේ ඒ අනුවයි.

ගම්භීර භාවය

මෙකී ත්‍රිපිටකයන් පිළිබඳ ගැඹුරුකම කියමින් ධම්මගම්භීර, අත්ථගම්භීර, දෙසනාගම්භීර පටිවේධගම්භීර කියා චතුරාකාරයක් පවසා ඇත. “ ධර්මය මෙය අථීය මෙය ” ආදී වශයෙන් හේතු හා හේතු ඵලයන් දැනෙන්නේ පින් ඇති අයටයි. ඒවා ගැන සිතා පුහුණු කළ පෙර පුරුද්ද ඇති අයටයි. නැති අයට ඒවා ගැඹුරුයි. එසේ නම් දෙසීමත් අසීරුයි. පින් හා පළපුරුද්ද ඇති අයට නම් තමා දත් දෙය අනුන්ට වැටහෙන්නට කියා දීම පිණිස ඊට නිසි පද වැල සැදී ඇදී එනු සිදු වෙයි. අසන්නාත් පින්තියක් නම් ඒ දෙසුම අසා කාරණය උටහා ගනී. එබැවින් පින්තියන්ට මේ හැම ගැඹුරු නැතම

නොගැඹුරුයි. උත්සාහයි. ඒ බව ලැබගන්නා සඳහා කැමැත්තෙන් ඕනෑකමින් ඉගනීම කළයුතු වෙයි. නැති නම් එම ගැඹුරුකම් නිසා තමා සසර සයුරේ ගැලෙනු මිස එතෙර වනු සිදු නො වෙයි. උත්සාහ කරන්නන්ට උත්සාහයේ ප්‍රතිඵල වශයෙන් එම සසරින් එතරවන පහසුකම ලැබෙයි. එබැවින් උත්සාහ කළයුතු වෙයි. නිර්දේශ කළ ගාථාවන්ගෙන් ප්‍රථම ගාථාවට අයත් කරුණු පවසා තිබූ හෙයින් දැන් කියන්නේ දෙවෙනි ගාථාවේ කරුණයි.

එහි මුලින්ම එන්නේ පරියත්ති භේදයි. එය ත්‍රිවිධයි. “අලගද්දුපමා පරියත්ති, නිස්සරණත්ථං පරියත්ති, හන්ධාගාරික පරියත්ති” වශයෙනි. අලගද්දුපම වන්නේ ත්‍රිපිටකය වැරදි ලෙස ඉගනීම සහ උගත් බණ නුහුරට පාවිච්චි කිරීම පරාර්ථය වෙනුවට ආත්මියාර්ථ සිද්ධිය පිණිස භාවිත කිරීම වැරදි වියව නොයා ඇල්ලීම වැනි විපත්තිදයක දෙයකි. පිළිපැදීමේ රිස්සෙන් ඉගැනීමත්, මතක තබා ගැනීමත්, පිළිපැදීමත්, ඉගැන්වීමත්, නිස්සරණාර්ථ වෙයි. රහතුන් වහන්සේලා ත්‍රිපිටකය හදුරන්නේ ත්‍රිපිටකය අනුන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා ආරක්ෂා කිරීමටයි.

සම්පත්ති

සීල සම්පත්තිය ත්‍රිවිධාවන් ලැබෙන්නට මග පාදයි. විනය නිස්සිත සුත්තන්ත සාධිත සමාධිය පඩිහිඳුවන්නට මග පාදයි. අභිධම්මාභිසිද්ධ ප්‍රඥ සම්පත්තිය සිව්පිළිසිඹියා ලැබීමට මග පාදයි.

මෙසේ ත්‍රිපිටකයෙන් නැගෙන සීල සමාධි ප්‍රඥ සම්පත්ති තදුත්තර සම්පත්තිය වන මුක්තිය සිද්ධ කෙරේ.

සිල්වතුන්ට කැපසරුප් ආසන සුව පහසු දැනෙන ඒවා වුවත් පාවිච්චි කරන්ට හොඳ නම් උපාදින්න එස්සාදියත් නිවරද යයි ගත් මිථ්‍යා විශ්වාසය නිසා සමහරු නොමඟ ගොස් මාගමුන්ගේ පහසු පවා නොවරදයි සිතති. එයින් විපතට වැටෙති. සසර වඩති. දුකින් නොමිදෙති. ඒ ත්‍රිපිටකය ඔස්සේ එන විපත්ති මාර්ගයයි.

මෙකී කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන බුද්ධිමත්හු ත්‍රිපිටකයේ නිසි දැනුම ලබා නිසිසේ පිළිපැදු බිස වැඩ සාධාගනිත්වා.

“ඔබ ඔබ රටෙහි පාලකයන් විය යුතුය. ඔබ ඔබට ගැලපෙන ලෙස ජීවිතය සකස්කර ගනු යුතුය. එය ඔබේ අයිතිවාසිකමකි.”

(වැලැඹිමිඊ අයි ලෙනින්)
